

This question paper contains 2 printed pages]

NA—96—2022

FACULTY OF COMMERCE

B.Com. (Third Year) (Fifth Semester) EXAMINATION

MAY/JUNE, 2022

(Old Course)

COMMERCE

Paper I (GE-I-2)

(Rural Management)

(Monday, 13-6-2022)

Time : 10.00 a.m. to 12.30 p.m.

Time—2½ Hours

Maximum Marks—75

N.B. :— (i) Attempt all questions.

(ii) Question No. 1 is compulsory.

(iii) Figures to the right indicate full marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) प्रश्न क्र. 1 अनिवार्य आहेत.

(iii) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नाचे गुण दर्शवतात.

1. What is Rural Management ? Explain globalization of Indian rural economy. 20

ग्रामीण व्यवस्थापन म्हणजे काय ? भारतीय ग्रामीण अर्थव्यवस्थाचे जागतिकीकरण स्पष्ट करा.

2. Explain the functions of Panchayat Raj institutions. 15

पंचायत राज संस्थांचे कार्य स्पष्ट करा.

P.T.O.

WT

(2)

NA—96—2022

Or

(किंवा)

Explain infrastructure for rural manufacture.

ग्रामीण भागातील उत्पादकांच्या पायाभूत सुविधा स्पष्ट करा.

3. What is rural management ? Explain rural production system. 15

ग्रामीण व्यवस्थापन म्हणजे काय ? ग्रामीण भागातील उत्पादन पद्धती स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Explain role of culture in economic development.

अर्थव्यवस्थेच्या विकासामध्ये शेतीची भूमिका स्पष्ट करा.

4. What is Indian rural economy ? Explain concept of modernization. 15

भारतीय ग्रामीण अर्थव्यवस्था म्हणजे काय ? आधुनिकीकरणाची संकल्पना स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Discuss traditional agriculture and modern agriculture.

पारंपरिक शेती आणि आधुनिक शेती स्पष्ट करा.

5. Write short notes (any two) : 10

(a) Self-help group

(b) Urbanization

(c) Agri business

(d) Problems of Rural Employment.

थोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही दोन) :

(अ) बचत गत

(ब) शहरीकरण

(क) शेती व्यवसाय

(ड) ग्रामीण रोजगाराच्या अडचणी.

NA—96—2022

2